

Årsredovisning 2025

Hjälpmedelsnämnd

-gemensam nämnd för

Värmlands kommuner och Region Värmland

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Nämndens uppdrag	4
3 Händelser av väsentlig betydelse	4
4 Nämndens resultatmål, indikatorer och aktiviteter.....	6
5 Uppföljning av politiska beslut och uppdrag	12
6 Viktiga förhållanden för nämndens resultat och ekonomiska ställning	12
7 Internkontroll.....	12

Sammanfattning

Sammanfattning av bedömning av måluppfyllnad

Bedömning av måluppfyllnad görs enligt följande:

Grön = Uppnås.

Gul = Uppnås delvis

Röd = Uppnås inte

För att bedöma måluppfyllnad vägs utfallet för indikatorerna samman med andra prestationer under året. De målvärden som anges för indikatorerna är således bara ett av flera underlag i analysen, och inte direkt avgörande för bedömningen av måluppfyllelse.

Bedömning av utfall för indikatorer görs enligt följande:

Grön = Uppnås (i önskad riktning eller i enlighet med målvärde, då ett sådant finns)

Gul = Uppnås delvis (exempelvis att delar av utfallet under indikatorn uppnås och andra inte)

Röd = Uppnås inte (exempelvis inte i önskad riktning eller relativt målvärdet där ett sådant finns)

Effekt mål	Resultatmål	Bedömning måluppfyllnad
God, jämlik och jämställd hälsa	God hjälpmedelsförsörjning på lika villkor utifrån individens behov	 Uppnås delvis
Hållbar organisation	Ekonomi i balans	 Uppnås delvis
	Respektfulla möten	 Uppnås delvis
	Vi bidrar till hälsosamma miljöer	 Uppnås

Hjälpmedelsnämndens arbete har under året fokuserat på utvecklingsarbeten i syfte att säkerställa att nämnden når resultatmålet på ett hållbart och resurseffektivt sätt samt att vidare nyttja den goda samverkan som finns mellan de 17 huvudmännen. Målet har varit att tillsammans identifiera förbättringsområden och vid behov föreslå nämnden att rekommendera huvudmännen samfinansiering av tjänster och hjälpmedel som är mer resurssparande när huvudmännen driver arbetet gemensamt. Flera förbättringsarbeten har påbörjats eller genomförts, bland annat översyn, förbättringar och uppföljning av arbetssätt kopplat till upphandling, framtagande av relevant statistik över hjälpmedels livslängd samt förtydligande av begrepp.

Sammanfattning av resultat och ekonomisk ställning

Utfall avvikelse mot budget (överskott/underskott [-] i mnkr)	Förändring utfall jämfört föregående år (ökning/minskning [-] mnkr)
-0,056 mnkr	0,134 mnkr

Resultat mot budget 2025 visar ett underskott på 56 tkr (-0,7 %). Glapp vid ersättningsrekryteringar ha inneburit något lägre personalkostnad än planering men ökade kostnader för frakt och system har inneburit att budget ej nås på helheten.

Nämndens uppdrag

Hjälpmedelsnämnden är en gemensam nämnd för alla kommuner i Värmland och Region Värmland.

Hjälpmedelsnämndens mål är att säkerställa att personer med funktionsnedsättningar får utprovade personliga hjälpmedel som kompenserar helt eller delvis för den nedsatta funktionen. Hjälpmedel ska förskrivas på lika villkor till de som behöver dem, i hela Värmland.

Hjälpmedelsnämnden bidrar till resurseffektivitet genom gemensamma upphandlingar och utbildningsinsatser, samt genom gemensam administration och till viss del lagerhållning. I nämndens verksamhet sker omvärldsspaning och erfarenhetsutbyte.

Öppenhet för nya arbetssätt som stödjer utveckling inom området genomsyrar nämndens arbete.

Verksamheten regleras genom:

- *Avtal om samverkan i gemensam hjälpmedelsnämnd* (HMN/230038, reviderad 2024)
- *Reglemente, Hjälpmedelsnämnd i Värmland* (HMN/230038, reviderad 2024).
- *Styrdokument för förskrivning av hjälpmedel* (LK/071922)
- *Hjälpmedelspolicy* (beslutad av Hjälpmedelsnämnden 2015-04-01, reviderad 2019)

Hjälpmedelsnämndens arbete bidrar till att skapa det Värmland vi vill ha och behöver, i enlighet med vår överenskomna Värmlandsstrategi. Nämnden bidrar starkast till insatsområdet *Förbättra livsvillkoren* och målen *god och jämlik hälsa, ökad tillit* och *robust samhälle*. Nämndens arbete bidrar också till social hållbarhet vilket innebär att grundläggande mänskliga behov uppfylls och att varje individ, utifrån sina förutsättningar har likvärdiga möjligheter till ett gott liv och att delta i samhället.

Nämnden uppdrag är en av förutsättningarna i omställningsarbetet till en *God och nära vård, hälsa och omsorg*. Ett personcentrerat förhållningssätt, det vill säga, att utgå från invånarens individuella förutsättningar, förmågor och behov är en grundpelare i omställningsarbetet. För hjälpmedelsnämnden innebär det att tillse att de individer som bor i Värmland får individuellt anpassade hjälpmedel, utifrån vad som är viktigt för just den personen. Vidare är hälsofrämjande och förebyggande insatser en central del i omställningsarbetet. Individuellt anpassade hjälpmedel som stödjer individer att klara av vardagen är både en hälsofrämjande och förebyggande insats.

Händelser av väsentlig betydelse

Utökad samverkan

Nätverket för hjälpmedelsfrågor har under året arbetat med att utreda möjligheten att utveckla nya samarbetsformer och samverkansmöjligheter på uppdrag av nämnden. Grupparbeten har genomförts i nätverket och olika förslag har tagits fram. Nätverket har arbetat vidare med förslagen som presenterats för nämnden under våren. Nämnden har uppdragit nätverket att, i de fall förslagen inte innebär en fördyring, inleda samarbete så snart som möjligt.

I två fall där det finns intressanta samarbetsformer som medför kostnadsökningar och eller organisationsförändringar så beslutade nämnden att ge nätverket uppdrag att ta fram förslag på organisering av en konsulent inom avancerat sittande samt hjälpmedelstekniker inkl. budget för detta samt ta fram förslag på organisering av en viss gemensam hjälpmedelshantering och ev. budgetökning fr.o.m. verksamhetsår 2027.

Jämlik förskrivning

Beredningsgruppen och Nätverket för hjälpmedelsfrågor har under året arbetat fram ett förslag som tydliggör begreppet jämlik förskrivning i syfte att definiera vad nämnden menar med jämlik förskrivning av hjälpmedel. Definitionen ska ligga till grund för vidare dialoger om hur jämlikheten uppnås. Nämnden godkände den framtagna definitionen under hösten.

Hyresavgifter kortvarigt behov

Nätverket har under året utarbetat ett förslag som innebär avskaffning av segmenterad prissättning utifrån orsak till hyrning av hjälpmedelsprodukt och införande av enhetlig prissättning baserat på vilken produkt som hyrs. Nämnden har ställt sig bakom förslaget och rekommenderat samtliga huvudmän att godkänna förslag till enhetlig prissättning i syfte att få samma prissättning i Värmlands alla kommuner.

Inkontinensskydd

Under året redovisades en rad förbättringsåtgärder och förändrade arbetssätt som vidtagits för att förbättra situationen som uppkommit efter ett nytt upphandlingsavtal för inkontinensskydd med delvis nytt sortiment trädde i kraft.

Medicintekniska direktivet

Arbetet med MDR (EU-direktiv för medicintekniska produkter) där vi jobbar med systemet, har tagit fram dokument hur vi arbetar med livslängd samt arbete med märkning och spårbarhet pågår och tar stora resurser.

Nämnden har tagit del av en redovisning av statistik över hjälpmedel kopplat till livslängd som nätverket tagit fram i syfte att följa upp MDR-arbetet. Syftet med statistiken är inte att peka ut enskilda kommuner utan ge en helhetsbild över länet. Nämnden vill att nätverket fortsätter följa utvecklingen och återkomma efter 2025 med ny statistik.

Nämndens verksamhet och betydelse

Som ett komplement till introduktionsmaterialet samt den information som de förtroendevalda själva delar med sig av har Hjälpmedelsnämndens presidium erbjudit sig att besöka huvudmän för att muntligen informera och föra dialog om nämndens verksamhet och vikten av samtliga huvudmän finns representerade. Flera kommuner önskade besök och Sunnes, Munkfors och Filipstads kommun har fått besök av presidiet under hösten.

Indikatorer för uppföljning

Ett arbete med att se över befintliga indikatorer inleddes under hösten genom en gemensam workshop för nämnden och nätverket. Frågor som diskuterades var: Vad som är viktigt att följa upp så vi säkerställer vårt mål- god och jämlik hjälpmedelsförsörjning i hela Värmland? Vad är viktigt för oss (kommun/region) att följa upp? Resultat från workshopen ska följas upp under nästkommande år och förväntas resultera i reviderade indikatorer.

Teknisk beredskap

Indikatorn *Teknisk beredskap* har tagits bort efter Hjälpmedelsnämndens beslut 2024-11-29 att den tekniska beredskapen upphör och lämnas över till kommunerna/huvudmännen och deras interna rutiner.

Nämndens resultatmål, indikatorer och aktiviteter

Effektmål: God, jämlik och jämställd hälsa

Resultatmål: God hjälpmedelsförsörjning på lika villkor utifrån individens behov

Beskrivning

Hjälpmedelsnämndens uppdrag utgår från ett samverkansavtal mellan Region Värmland och länets kommuner.

Bidrar till de globala målen i Agenda 2030

- Mål 3: God hälsa och välbefinnande
- Mål 5: Jämställdhet
- Mål 10: Minskad ojämlikhet

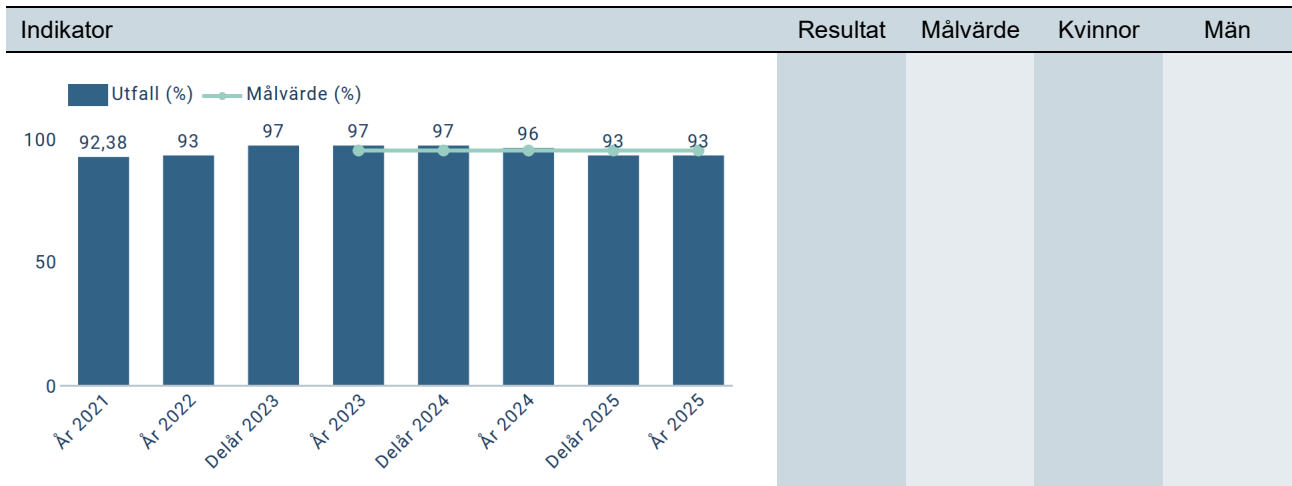
Bedömning av måluppfyllnad

 Uppnås delvis

Kommentar

Måluppfyllnad har endast delvis uppnåtts pga att leveranssäkerheten är lägre än önskat läge.

Indikator	Resultat	Målvärde	Kvinnor	Män
Hjälpmedel följer individen	 Ja		Data saknas	Data saknas
<p>Datakälla Hjälpmedelsservice interna uppföljning</p> <p>Ja, inom Värmland följer hjälpmedlet med individen. Nationellt finns riksavtalet.</p>				
Avtal finns inom nämndens alla ansvarsområden	 Ja		Ej relevant	Ej relevant
<p>Datakälla Hjälpmedelsservice interna uppföljning</p> <p>Avtal finns inom alla områden som vi har en tillräckligt stor efterfrågan av hjälpmedel inom.</p>				
Riktlinjer finns inom nämndens alla ansvarsområden	 Ja		Ej relevant	Ej relevant
<p>Datakälla Hjälpmedelsservice interna uppföljning</p> <p>Riktlinjer finns för alla de hjälpmedel som förskrivs inom nämndens ansvarsområde.</p>				
Leveranssäkerhet, lagervaror som levereras till beställaren inom 10 dagar	 93	95%	Ej relevant	Ej relevant

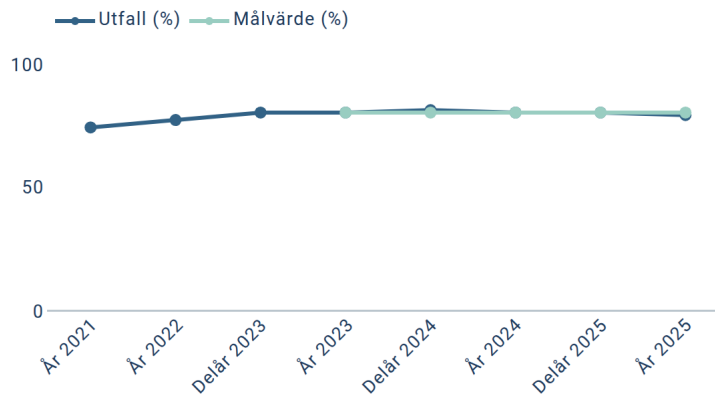

Datakälla

Intern uppföljning Hjälpmedelsservice

Något lägre än föregående år men fortfarande en hög leveranssäkerhet.

Leveranssäkerhet beställningsvaror som levereras till beställaren inom 10 dagar

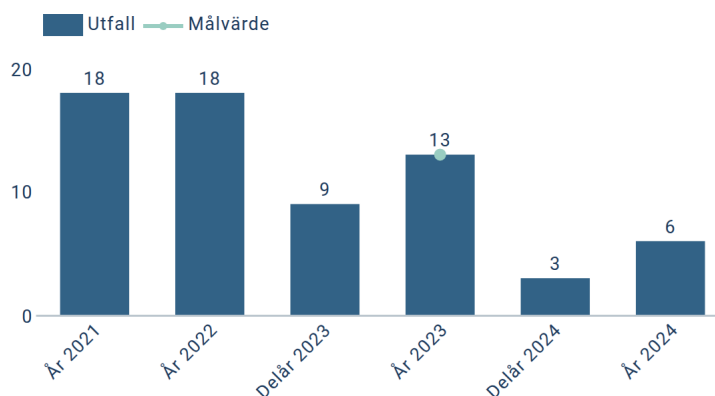
79	80 %	Ej relevant	Ej relevant
----	------	-------------	-------------

Datakälla

Intern uppföljning Hjälpmedelsservice

Varor som vi ej har på vårt lager som ska levereras från leverantör till oss och sedan vidare. Vi ligger stadigt runt 80% här även om vi i år är strax under med 79%.

Särskild kompetens

6			
---	--	--	--

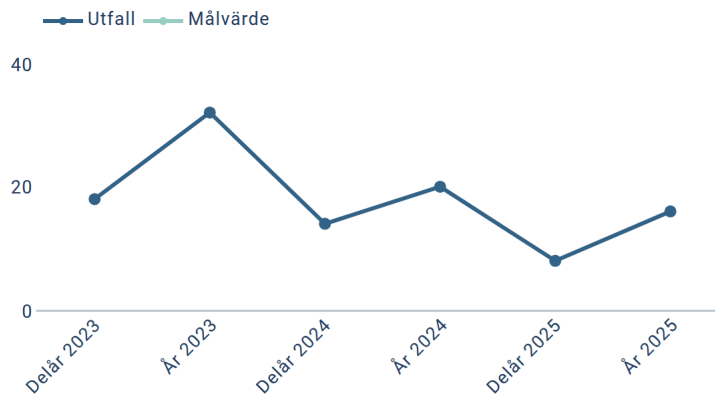
Indikator	Resultat	Målvärde	Kvinnor	Män
-----------	----------	----------	---------	-----

Datakälla

Intern uppföljning Hjälpmedelservice

Den gemensamma beredskapen är avskaffad varför detta ej längre mäts.

Utbildningsaktiviteter inom nämndens ansvarsområden

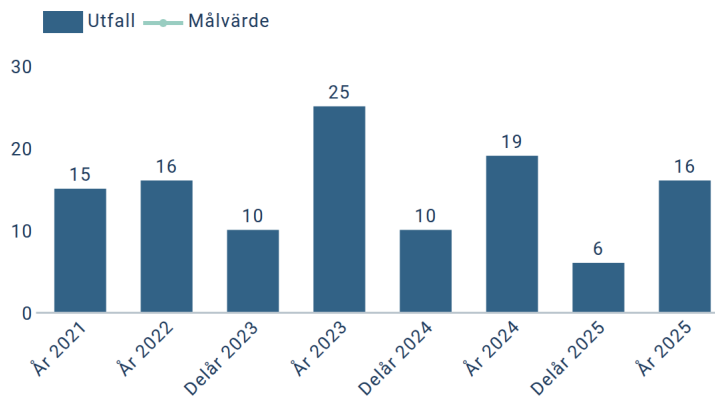
16	Ej relevant	Ej relevant
----	-------------	-------------

Datakälla

Hjälpmedelsservice interna uppföljning

Vid dessa tillfällen har det deltagit 357 personer.

Genomförda nätverksträffar

16	Ej relevant	Ej relevant
----	-------------	-------------

Datakälla

Intern uppföljning inom Kompetenscentrum, Hjälpmedelsservice

Vid dessa tillfällen har det deltagit 274 personer.

Aktiviteter	Status	Kommentar
Nya regelverket MDR	Försenad	Aktiviteten kommer att revideras i nästkommande nämndplan.

Effektmål: Hållbar organisation

Resultatmål: Ekonomi i balans

Beskrivning

Hjälpmedelsnämndens verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning, kostnadskontroll och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Det innebär att verksamheten ska rymmas inom beslutade ekonomiska ramar.

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge värmlänningarna en god hälso- och sjukvård.

Det finansiella perspektivet av god ekonomisk hushållning innebär att varje generation ska bära kostnaderna för den service som de konsumerar.

Bidrar till de globala målen i Agenda 2030

 Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Bedömning av måluppfyllnad

Uppnås delvis

Bilaga 1 ger en överblick om hjälpmedelsnämndens resultat för 2025.

Resultat mot budget 2025 visar ett underskott på 56 tkr (-0,7 %). Glapp vid ersättningsrekrytering har inneburit något lägre personalkostnad än planering men ökade kostnader för frakt och system har inneburit att budget ej nås på helheten. Resultatet delas lika mellan regionen och kommunerna.

Resultatmål: Respektfulla möten

Beskrivning

Hjälpmedelsnämnden verkar för att stimulera till engagemang i ett utvecklingsvänligt klimat karaktäriserat av respekt och tillit, där samtliga huvudmän känner delaktighet, medskapande och upplever arbetsglädje i en kontinuerlig utveckling av nämndens ansvarsområde.

Hjälpmedelsnämndens överenskomna arbetssätt är basen för arbetet för respektfulla möten. Den överenskomna arbetssätten innebär en strävan mot att:

- samtliga huvudmän är representerade på nämndens möten.
- nämndens ledamöter tar del av introduktionsmaterial och känner sig trygga med nämndens uppdrag och ansvarsområde.
- samtliga ledamöter etablerar god kontakt med aktuell representant i Nätverket för hjälpmedelsfrågor och stämmer av inför nämndens möten. Både ledamöten och representant i nätverket ska vara uppdaterade om nämndens aktuella ärenden.

Bidrar till de globala målen i Agenda 2030

 Mål 3: God hälsa och välbefinnande

 Mål 5: Jämställdhet

 Mål 10: Minskad ojämlikhet

Bedömning av måluppfyllnad

◆ Uppnås delvis

Kommentar

Samtliga ledamöter har fått möjlighet att ta del av introduktionsmaterial och bedömningen är att samtliga ledamöter känner sig trygga med nämndens uppdrag och ansvarsområde. Hos det absoluta flertalet av huvudmännen har nämndens ledamot och representant i nätverket god kontakt. Dessvärre nås inte målet gällande representation av samtliga huvudmän på nämndens möten.

Den långsiktiga målsättningen är att alla kommuner och regionen ska vara representerade på samtliga nämndsammanträden. I de fall ordinarie ledamöter inte kan delta ska ersättare i största möjligaste mån ta deras plats.

Indikator	Resultat	Målvärde	Kvinnor	Män																											
Representation och kommunikation																															
Inga tillgängliga data																															
Under året har nämndens ledamöter fortsatt arbeta för att etablera och behålla en god kommunikation med berörda parter hos respektive huvudmän. Arbetet har syftat till att skapa dialog mellan ledamöter och tjänstepersoner för respektive huvudman och på så vis bidra till nämndens utveckling.																															
Under hösten genomförde nämnden och Nätverket för hjälpmedelsfrågor en workshop med fokus på mål och uppföljningsindikatorer.																															
Närvaro och representation																															
<table border="1"> <caption>Närvaro och representation</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>År 2021</td> <td>9,25</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2022</td> <td>11,5</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>Delår 2023</td> <td>13,3</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>13,6</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>Delår 2024</td> <td>14</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2024</td> <td>13,3</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>Delår 2025</td> <td>13,9</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2025</td> <td>13,3</td> <td>17</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	År 2021	9,25	17	År 2022	11,5	17	Delår 2023	13,3	17	År 2023	13,6	17	Delår 2024	14	17	År 2024	13,3	17	Delår 2025	13,9	17	År 2025	13,3	17	13	17		
År	Utfall	Målvärde																													
År 2021	9,25	17																													
År 2022	11,5	17																													
Delår 2023	13,3	17																													
År 2023	13,6	17																													
Delår 2024	14	17																													
År 2024	13,3	17																													
Delår 2025	13,9	17																													
År 2025	13,3	17																													
Datakälla Närvarolistor kontrolleras vid varje nämndmöte.																															
Hjälpmedelsnämnd Utfall beräknas genom: Antal huvudmän som är representerade på nämndmöten, kommunerna bedöms vara representerade om en ledamot deltar på mötet endera ordinarie eller ersättare, regionen bedöms vara representerade om tre ledamöter deltar på mötet endera ordinarie eller ersättare. Genomsnittsvärde för årets 4 nämndmöten redovisas. Utfallet har inte förändrats 2025 i jämförelse med 2024. 13,3 (78%).																															

Aktiviteter	Status	Kommentar
Modell för kommunikation	🟢 Avslutad	

Resultatmål: Vi bidrar till hälsosamma miljöer

Beskrivning

Resultatmålet svarar mot Värmlandsstrategins insatsområde **Stärka konkurrenskraften och de globala målen i Agenda 2030.**

Bidrar till de globala målen i Agenda 2030

- 🏠 Mål 11: Hållbara städer och samhällen
- 🏭 Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion
- 🌱 Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Bedömning av måluppfyllnad

🟢 Uppnås

Indikator	Resultat	Målvärde	Kvinnor	Män
<p>Källsortering</p> <p>Utfall — Målvärde</p> <p>100</p> <p>50</p> <p>0</p> <p>Delår 2023</p>	🟢			
<p>Datakälla Hjälpmedelsservice interna uppföljning</p> <p>Den gemensamma verksamheten källsorterar allt material som går att källsortera. Återanvändning produkter görs i den omfattning som är möjlig.</p>				
<p>Tjänsteresor</p>	🟢			
<p>Datakälla Hjälpmedelsservice interna uppföljning</p> <p>Den gemensamma verksamheten samordnar samtliga tjänsteresor i så hög utsträckning som möjligt. Verksamheten väljer också digitala möten när det är möjligt.</p>				

Uppföljning av politiska beslut och uppdrag

Vad god se avsnitt: Händelser av väsentlig betydelse.

Viktiga förhållanden för nämndens resultat och ekonomiska ställning

Hjälpmedelsnämndens budget består till stor del av fasta kostnader för personal till kompetenscentrum, kostnader för system, kostnader för frakt samt kostnader för service, administration och lokaler (SAL).

Gemensamt kompetenscentrum, gemensamma system, upphandlingar, riktlinjer och samverkan för alla huvudmän bidrar till kostnadseffektivitet och likvärdig hjälpmedelsförsörjning i länet.

Hjälpmedelsnämnden har svårt att hantera årlig kostnadsökning av löner för personal samt andra avtalsökningar inom befintlig verksamhet.

Nämndanalys

Resultat mot budget 2025 visar ett underskott på 56 tkr (-0,7 %). Glapp vid ersättningsrekrytering har inneburit något lägre personalkostnad än planering men ökade kostnader för frakt och system har inneburit att budget ej nås på helheten. Resultatet delas lika mellan regionen och kommunerna.

Internkontroll

Hjälpmedelsnämnden har arbetat med internkontroll enligt följande:

- Mätplan, som beskriver indikatorer och prioriterade aktiviteter, vilka bidrar till nämndens mål.
- Lägesrapporter som beskriver helheten och som kompletterar mätplan. Redovisas genom punkten: Information gemensamma verksamhet 2025
- Baserat på verksamhetens lägesrapport redovisas identifierade avvikelser med fördjupningar med analys och åtgärder.
- Delårsrapport efter andra tertialet.
- Årsredovisning efter 2025.